

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/04/2026 10:26
Sayı: E-120.07.03-1845986

7/41273 GK 117

Sayı : E-54045643-610-24495541

Konu : Soru Önergeleri (7/41273)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.03.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1811464 sayılı yazımız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait, İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan 7/41273 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/41273) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B76C66FE-0216-47ED-A4C1-512AB42EC73D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nurdan BUĞDAY

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU'NA
AİT 7/41273 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında hangi sınıf tarım arazisinin, hangi şartlarda, hangi yatırımlar için tarım dışı amaçla kullanılacağı düzenlenmiş olup birinci derecede önemli tarım arazilerinin tarım dışı amaçla kullanılması engellenmiş ve korunması sağlanmıştır.

5403 sayılı Kanun ile tarım arazileri üzerinde hiçbir şekilde plansız veya izinsiz yapılaşmaya izin verilmemektedir. İzinsiz yapılması halinde 5403 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi kapsamında cezai işlem tesis edilmektedir. 5403 sayılı Kanun kapsamında yapılacak faaliyetten dolayı çevre tarım arazilerinin zarar görmesini engellemek amacıyla Toprak Koruma Projesi hazırlanmaktadır, yine aynı Kanun kapsamında tarım arazilerinin izinsiz olarak amacı dışında kullanıldığının tespit edilmesi durumunda idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından tarımsal üretim potansiyeli yüksek, erozyon, kirlenme, amaç dışı veya yanlış kullanımlar gibi çeşitli nedenlerle toprak kaybı ve arazi bozulmalarının hızlı geliştiği ovalar 5403 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi kapsamında koruma altına alınmaktadır.

Bu kapsamında 73 ilde 468 adet olmak üzere toplamda 9,5 milyon hektar alan büyük ova koruma alanı olarak ilan edilmiştir.

Büyük Ova Koruma Alanı sayısının 500 adede çıkarılması için çalışmalarımız devam etmektedir.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nda değişiklik yapan 6537 sayılı Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 15.05.2014 tarihli ve 29001 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun'un amacı; toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemektir.

6537 sayılı Kanun ile 5403 sayılı Kanun'un 8'inci maddesi; 8, 8/A, 8/B, 8/C, 8/K maddeleri olarak yeniden düzenlenmiştir.

6537 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile birlikte, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun tarımsal arazilerdeki miras paylaşımı hükümlerini içeren 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667 ve 668'inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Bahse konu mevzuatlarda yapılan bu değişiklik kapsamında; tarımsal arazilerin miras paylaşımı 5403 sayılı Kanun hükümlerince yapılmaktadır.

5403 sayılı Kanun'un 8/B maddesi; "Tarım arazilerinde; ifraz, hisselendirme, pay temliki, elbirliği mülkiyetinin paylı mülkiyete dönüştürülmesi, elbirliği mülkiyetinin devri, paylı mülkiyet olarak intikal, taksim ve vasıf değişikliği işlemleri Bakanlığın izni ile yapılır." hükmü kapsamında tarım arazilerinde intikal işlemleri için Bakanlığımızdan izin alınması gerekmektedir.

5403 sayılı Kanun'da 6537 ve 7255 sayılı kanunlar ile yapılan değişikliklerden sonra "Tarımsal Arazilerin Mülkiyetinin Devrine İlişkin Yönetmelik" 08.12.2021 tarihli ve 31683 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca, Tarımsal Arazilerin Mülkiyetinin Devrine İlişkin Genelge yürürlüğe konularak uygulamaya ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Yukarıda belirtilen mevzuatlar dikkate alınarak; tarım arazilerindeki miras intikal işlemleri aşağıda açıklandığı üzere yürütülmektedir;

- Üzerinde tarım arazisi kayıtlı bulunan murisin vefatından sonra, murisin terekesindeki tarım arazileri veraset ilamına uygun olarak başvuru ile birlikte varislerin üzerine tapu müdürlüğü tarafından elbirliği intikali yapılmaktadır. Yapılan elbirliği intikali ile miras paylaşımı tamamlanmış olmamaktadır. Bu işlem Medeni Kanun gereği ilgili tapu müdürlüğü tarafından yapılması zorunlu olan bir işlemdir. (Medeni Kanun 640, 642, 644, vd.)
- Murise ait olup varislere elbirliği intikali yapılan tarımsal arazilerin, 5403 sayılı Kanun'un 8, 8/B, 8/C, 8/Ç ve diğer ilgi maddeler gereğince yasal süresi içerisinde miras intikalinin tamamlanması gerekmektedir.
- Miras intikalinde murisin ekonomik bütünlük oluşturan tarımsal araziler birlikte değerlendirilir. Muris üzerindeki tarım arazilerinde, aralarındaki mesafe en fazla 3 km. içinde yer alan sulu/kuru tarım arazilerinde 10 dekar, dikili tarım arazilerinde 5 dekar ve üzeri örtü altı tarım arazilerinde (sera) 1 dekar ve üzeri ise ekonomik bütünlük oluşturur.

Muristen mirasçılara intikal eden paylardan ekonomik bütünlük oluşturmayan ve ekonomik büyüklüğün altında kalanların, hisselendirme yapılmaksızın farklı zamanlarda mirasçılardan birine veya üçüncü kişilere devrine izin verilmektedir. Ekonomik bütünlük oluşturan tarım arazilerinde ise, 5403 sayılı Kanun'un Ek-1 sayılı listesinde 81 il ve 922 ilçe için belirlenen yeter gelirli tarımsal arazi büyüklükleri dikkate alınarak bir veya birden fazla mirasçıya intikaline izin verilmektedir.

Bu çerçevede, murise ait tarım arazilerinin mirasçılara intikalinde öncelikle elbirliği mülkiyeti şeklinde tescil işlemi yapılması gerekmekte olup, devamında 5403 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan Tarımsal Arazilerin Mülkiyetinin Devrine İlişkin Yönetmelik ile ilgili genelge hükümleri doğrultusunda paylı mülkiyete dönüştürülmesi mümkündür.

5403 sayılı Kanun kapsamında tarım arazilerinde intikal işlemlerinin temel amacı, arazilerin ekonomik olarak işletilemeyecek ölçüde küçük parçalara bölünmesini önlemektir. 15.05.2014 tarihinde yürürlüğe giren 6537 sayılı Kanun ile tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesi ve küçülmesinin önüne geçilmiştir.